

Utred "Alternativa hypoteser" och "Ansvarsfrihetsgrunder".

Vad finns det för bevisning för ett antagande om händelsens verkliga förlopp - är det sannolikt att gärningspersonen utfört gärningen (finns bevisfakta?) - kan ett alternativt händelseförlopp ta bort sannolikheten?

Jätteviktigt att genomföra utredningsåtgärder för att ev. kunna motbevisa misstänkts påståenden.

Är misstänkts påstående möjliga och inte motbevisade leder ev. åtal ofta till icke fällande dom - viket då medför att förundersökningen inte varit tillräckligt bra genomförd. Utredningsåtgärder bör också ske avseende andra möjliga händelseförlopp. Är det möjligt att annan person kan vara gärningsperson Det är t.ex viktigt att utreda en misstänkts påstående om att anträffade pengar kommer från en spelvinst eller liknande. Påstående om att det vid tillfället var för mörkt för att vittne skulle kunna utskilja påstådd iakttagelse är viktigt att utreda.

Det är också av stor vikt att utreda om någon ansvarsfrihetsgrund är påstådd eller kan gälla.

Ansvarsfrihet skulle kunna gälla p.g.a. någon objektiv ansvarsfrihetsgrund såsom – nödvärn, nöd, laga befogenhet, samtycke—subjektiv ansvarsfrihetsgrund – putativt nödvärn, rättsvillfarelse, förmans befallning. *Så som en sammanfattning skulle det kunna uttryckas att de objektiva ansvarsfrihetsgrunderna är omständigheter som gör en handling mindre klandervärd medan subjektiva ansvarsfrihetsgrunder gör personen som utför handlingarna mindre klandervärd.*

För att kunna fälla en person för ett brott där ansvarsfrihetsgrund påstås (om påstående inte är sådant att man kan bortse från detta) måste ansvarsfrihetsgrunden motbevisas - genom ev utredningsåtgärder.

-Tyvärr är det ganska vanligt att åtal sker utan att alternativa hypoteser utretts- vilket i vissa fall leder till friande dom och "onödig förundersökning".

Det är även nödvändigt att kontrollera målsägandens och vittnets lämnade uppgifter – om det är möjligt. Särskilt vi grova brott.

De åtgärder som vidtas för att kontrollera uppgifterna ska senare presenteras för målsäganden, vittne, resp misstänkt. Åtgärder ska dokumenteras.

Allt som görs i en förundersökning ska dokumenteras i ett händesedokument så att en utredare/ förundersökningsledare i en efterföljande/ fortsatt utredning lätt ska kunna se vad som utförts i utredningen. Detta gäller även utredning av alternativa gärningsmän. Då en förundersökning är slutunderrättad kan den misstänkte/försvaren begära ut alla handlingar som finns i utredningen.